

Karta pre prežitie s GNU Emacsom

pre verziu 28

V nasledujúcom texte **C-z** znamená: stlačte klávesu *Ctrl*, držte ju a súčasne stlačte klávesu ‘z’. **M-z** znamená, že súčasne s klávesou *Meta* stlačíte klávesu ‘z’ (*Meta* je väčšinou označená ako *Alt*) alebo môžete použiť stlačenie klávesy *Esc* a potom ‘z’.

Spustenie Emacsu

Pre spustenie GNU Emacsu jednoducho napíšte jeho meno: **emacs**. Emacs rozdeľuje rámec na niekoľko častí: riadok menu, buffer s editovaným textom, tzv. mode line popisujúca buffer nad ňou a minibuffer v poslednom riadku.

C-x C-c	ukončenie Emacsu
C-x C-f	editovanie súboru; tento príkaz využíva minibuffer na prečítanie mena súboru; tento príkaz použijete aj vtedy, ak chcete vytvoriť nový súbor zadaného mena
C-x C-s	uložiť súbor
C-x k	zatvoriť buffer
C-g	vo väčšine situácií: zastavenie práve vykonávanej činnosti, zrušenie zadávania príkazu a pod.
C-x u	obnoviť

Pohyb

C-l	presun aktuálneho riadku do stredu okna
C-x b	prepnutie do iného bufferu
M-<	presun na začiatok bufferu
M->	presun na koniec bufferu
M-x goto-line	presun na riadok zadaného čísla

Viac okien

C-x 0	odstránenie aktuálneho okna
C-x 1	aktuálne okno sa stane jediným oknom
C-x 2	rozdelenie okna horizontálne
C-x 3	rozdelenie okna vertikálne
C-x o	presun do iného okna

Regióny

Emacs definuje ‘región’ ako priestor medzi *značkou* a *bodom*. Značka je nastavená pomocou *C-space*. Bod je v mieste aktuálnej pozície kurzoru.

M-h	označ celý odstavec
C-x h	označ celý buffer

Vystrihnutie a kopírovanie

C-w	vystrihni región
M-w	skopíruj región do kill-ring
C-k	vystrihni text od kurzora do konca riadku
M-DEL	vystrihni slovo
C-y	vlož späť posledný vystrihnutý text (kombinácia kláves C-w C-y môže byť použitá pre presuny textov)
M-y	nahraď naposledy vložený text predchádzajúcim vystrihnutým textom

Vyhľadávanie

C-s	hľadať reťazec
C-r	hľadať reťazec smerom vzad
RET	ukonči hľadanie
M-C-s	hľadať regulárny výraz
M-C-r	hľadať regulárny výraz smerom vzad

Kombináciu **C-s** alebo **C-r** môžete použiť aj na opakované hľadanie tým istým smerom.

Značky (tags)

Tabuľky značiek (tags) zaznamenávajú polohu funkcií a procedúr, globálnych premenných, dátových typov a iných. Pre vytvorenie tabuľky značiek spustíte príkaz ‘**etags** *ustupné_súbory*’ v príkazovom interprete.

M-.	nájdí definíciu
M-*	choď tam, odkiaľ bola volaná posledná M-.
M-x tags-query-replace	spustí query-replace na všetkých súboroch zaznamenaných v tabuľke značiek.
M-,	pokračuj v poslednom hľadaní značky alebo query-replace

Preklady

M-x compile	prelož kód v aktívnom okne
C-c C-c	choď na poslednú chybu prekladača, v okne prekladu
C-x ‘	v okne so zdrojovým textom

Dired, editor adresárov

C-x d	spustí Dired
d	označ tento súbor na zmazanie
~	označ všetky zálohy na zmazanie
u	odstráň všetky značky na zmazanie
x	zmaž súbory označené na zmazanie
C	kopíruj súbor
g	obnov buffer Dired
f	otvorí súbor v aktuálnom riadku
s	prepni medzi triedením podľa abecedy a dátumu/času

Čítanie a posielanie pošty

M-x rmail	začni čítať poštu
q	skonči čítanie pošty
h	ukáž hlavičky
d	označ aktuálnu správu na zmazanie
x	zmaž všetky správy označené na zmazanie
C-x m	nová správa
C-c C-c	pošli správu a prepni sa do iného bufferu
C-c C-f C-c	presuň sa na hlavičku 'Cc', a ak neexistuje, tak ju vytvor

Rôzne

M-q	zarovnaj odstavce
M-/	doplň dynamicky predchádzajúce slovo
C-z	ikonizuj (preruš) Emacs
M-x revert-buffer	nahraď text editovaného súboru tým istým súborom z disku

Nahradzovanie

M-%	interaktívne hľadaj a nahradzuj
M-C-%	s použitím regulárnych výrazov

Možné odpovede v móde hľadania sú

SPC	nahraď tento výskyt; choď na ďalší
,	nahraď tento výskyt a skonči
DEL	tento výskyt nenahradzuj a choď ďalej
!	nahraď všetky ďalšie výskyty
^	späť na predchádzajúci výskyt
RET	skonči query-replace
C-r	začni rekurzívne editovanie (M-C-c ho skončí)

Regulárne výrazy

.	(tečka)	ľubovoľný znak okrem znaku nového riadku
*		žiadne alebo viac opakovaní
+		jedno alebo viac opakovaní
?		žiadne alebo jedno opakovanie
[...]		označuje triedu znakov
[^...]		neguje triedu znakov
\c		uvedenie znaku, ktorý by mal inak špeciálny význam v regulárnom výraze
...\ ...\ ...		vyhovuje jednej z alternatív („alebo“)
\(... \)		zoskupenie niekoľkých vzorkov do jedného
\n		to isté ako <i>n</i> -tá skupina
^		vyhovuje na začiatku riadku
\$		vyhovuje na konci riadku
\w		vyhovuje znaku, ktorý môže byť súčasťou slova
\W		vyhovuje znaku, ktorý nemôže byť súčasťou slova
<		vyhovuje na začiatku slova
>		vyhovuje na konci slova
\b		vyhovuje medzislovným medzerám
\B		vyhovuje medzerám, ktoré nie sú medzislovné

Registre

C-x r s	ulož región do registra
C-x r i	vlož obsah registra do bufferu
C-x r SPC	ulož aktuálnu pozíciu kurzora do registra
C-x r j	skoč na pozíciu kurzora uloženú v registri

Obdĺžniky

C-x r r	skopíruj obdĺžnik do registra
C-x r k	vystrihni obdĺžnik
C-x r y	vlož obdĺžnik
C-x r t	uvedenie každého riadku reťazcom
C-x r o	otvor obdĺžnik, posuň text vpravo
C-x r c	vyprázdni obdĺžnik

Príkazový interpretér

M-x shell	spusti príkazový interpretér v Emacsu
M-!	spusti príkaz príkazového interpretéra
M-	spusti príkaz príkazového interpretéra na región
C-u M-	filtruj región cez príkaz príkazového interpretéra

Kontrola pravopisu

M-\$	skontroluj pravopis slova pod kurzorom
M-x ispell-region	skontroluj pravopis všetkých slov v regione
M-x ispell-buffer	skontroluj pravopis v bufferi

Mezinárodné znakové sady

C-x RET C-\	zvoľ a aktivuj vstupnú metódu pre aktuálny buffer
C-\	aktivuj alebo deaktivuj vstupnú metódu
M-x list-input-methods	zobraz zoznam všetkých vstupných metód
M-x set-language-environment	špecifikuj hlavný jazyk
C-x RET c	nastav kódovací systém pre nasledujúci príkaz
M-x find-file-literally	edituj súbor bez akýchkoľvek konverzií
M-x list-coding-systems	ukáž všetky kódovacie systémy
M-x prefer-coding-system	zvoľ preferovaný kódovací systém

Klávesové makrá

C-x (	začni definíciu klávesového makra
C-x)	ukonči definíciu klávesového makra
C-x e	spusti naposledy definované klávesové makro
C-u C-x (	pridaj do naposledy definovaného klávesového makra
M-x name-last-kbd-macro	pomenuj naposledy definované makro

Jednoduché nastavenie

M-x customize	jednoduché nastavenie
---------------	-----------------------

Nápoveda

Emacs dopĺňa príkazy. Ak stlačíte **M-x** *tab* alebo *space*, dostanete zoznam príkazov Emacsu.

C-h	nápoveda Emacsu
C-h t	spustí tútorial Emacsu
C-h i	spustí Info, prezerač dokumentácie
C-h a	ukáže príkazy vyhovujúce zadanému reťazcu (apropos)
C-h k	zobrazí dokumentáciu funkcie spustenej pomocou zadanej klávesy

Emacs pracuje v rôznych *módoch*, ktoré upravujú chovanie Emacsu pre editovaný text daného typu. Mode line obsahuje mená aktuálnych módov v zátvorkách.

C-h m	zobraz dokumentáciu aktuálnych módov.
--------------	---------------------------------------